

ТАҚРИЗ

ба автореферати рисолаи Муминова Сафарбегим Баҳриевна дар мавзӯи «Лексикаи лаҳҷаи тоҷикзабонони водии Вахон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.02.01 - Забони тоҷикӣ

Мубрамияти мавзӯ. Лаҳҷаҳо таърихи зиндаи халқи тоҷиканд ва онҳо тамоми таҳаввулоти ҳаёти иҷтимоӣ ва иқтисодӣ ва фарҳангии маишӣ мардумро инъикос намуда, доир ба ҳама паҳлуҳои зиндагӣ ва маишати одамон калимаву ибораҳои фарогиранд, ки талаботи соҳибони ҳудро дар давоми садсолаҳо барои муошират таъмин менамоянд. Рисолаи Муминова Сафарбегим Баҳриевна ба ҳамин масъалаи мубрам баҳшида шудааст, ки то ҳол ба тариқи ҷудогона мавриди таҳқиқи илмӣ қарор наёфтааст.

Дар муқаддимаи рисола муҳимияти мавзӯ, дараҷаи омӯзиш, ҳадаф ва вазифаҳо, объект, масъалаҳо, усулҳо, марҳилаҳо, аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот ва нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда дарҷ шудаанд.

Дараҷаи омӯзиши мавзӯ. Дар навиштани диссертатсия аз қорҳои илмӣ М. С. Андреев, Е. М. Пешерова, В. А. Лившиц, А. К. Писарчик, Н. Боголюбов, А. Л. Хромов, С. Мирзозода, М. Қосимӣ баҳрабардорӣ шудааст.

Дастгоҳи илмӣ диссертатсия қавӣ буда, дар он аз равиши муқоисавӣ-таҳлилӣ истифода шуда, объект, предмет, масъалагузорӣ дақиқан равшан ифода ёфта, далелҳои илмӣ дар асоси назарияҳои илми забоншиносӣ баррасӣ шудаанд.

Дар **боби якум** - «Таркиби луғавии лаҳҷаи тоҷикзабонони водии Вахон» диссертант истифодаи як қатор вожаҳои лаҳҷаи водии Вахонро дар муқоиса бо забони тоҷикӣ тасниф намуда, диалектизмҳои лексикиро ба гурӯҳҳои пурра ва нопура ҷудо кардааст.

Дар **боби дуюм** - «Таснифоти маъноиву мавзӯии лексикаи лаҳҷаи тоҷикзабонони водии Вахон» диссертант бештар аз сад истилоҳоти хешутабориро мавриди таҳқиқи худ қарор додааст, ки аксаран аз

лахчаҳои водии Вахон ва дар маҷмӯъ, аз лахчаҳои сокинони Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон гирифта шудаанд. Дар ин боб диссертант ба хулосае омадааст, ки дар лахчаи тоҷикзабонони водии Вахон диалектизмҳои ашӯӣ нисбат ба диалектизмҳои ғайриашӯӣ зиёданд.

Дар **боби сеюм** - "Калимаҳои иқтибосӣ дар лахчаи тоҷикзабонони водии Вахон" масъалаҳои роҳҳои ҳазмшавии фонетикӣ, грамматикӣ ва лексикӣ калимаҳои иқтибосии арабӣ, туркӣ-муғулӣ, русӣ-аврупоӣ, таҳқиқи вазъи овозӣ, маъноӣ ва грамматикӣи унсурҳои арабӣ, ки дар лахчаи тоҷикзабонони водии Вахон қорбурд доранд, ба риштаи таҳқиқ қашида шуда, диссертант бо таъҷиб ба назари олимони як қатор вожаҳои забони ҷанубиро гурӯҳбандӣ намудааст, ки дар лахчаи мазкур ба қор мераванд.

Дар **хулоса** диссертант натиҷаҳои илман асоснокшуда ва ниҳони бадастовардаи таҳқиқоташро дарҷ намудааст.

Соҳтори рисола аз 3 боб, 11 фасл, хулоса ва рӯйхати адабиёт иборат буда, диссертант Муминова С. Б. аз уҳдаи иҷрои вазифаҳои дар наздаш гузошташуда ба хубӣ баромада бошад ҳам, дар қорӣ ӯ норасоҳои зерин ба қашм мерасанд:

1. Хатоҳои имлоӣ ва риоя нашудани аломатҳои китобат ба қашм мерасанд (масалан, саҳ. 1, 3, 4, 6, 7, 10, 15).

2. Унвони фасли сеюми боби якум дар автореферат равшан инъикос наёфтааст.

Эродҳои мазкур ба ҳеҷ ваҷҳ арзиши илмӣи рисоларо қам намекунанд ва автореферати рисолаи Муминова С. Б. дар мавзӯи «Лексикаи лахчаи тоҷикзабонони водии Вахон» ба талаботи Низомномаи намунавӣ оид ба Шӯрои диссертатсионӣ ва тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-уми ноябри соли 2016-ум, таҳти №505-ум тасдиқ гардидааст, пурра қавобгӯ буда, муаллифи он барои

гирифтани дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси
10.02.01 - Забони тоҷикӣ сазовор мебошад.

Номзади илмҳои филологӣ,
муаллими кафедраи забони тоҷикии
МДТ «Донишгоҳи давлатии
тиббии Тоҷикистон ба номи
Абӯалӣ ибни Сино»
09.03.2021.

Калонова Маҳина Чумабоевна

Имзои М.Ч. Калоноваро тасдиқ мекунам:
Сардори раёсати рушди
кадри МДТ «Донишгоҳи давлатии
тиббии Тоҷикистон ба номи
Абӯалӣ ибни Сино»

Абдуллозода С. М.

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе,
ҳиёбони Рӯдакӣ, 139. Тел.: (+992) 92 728-32-28;
e-mail: m.kalonova@mail.ru

